Salmonellosis esetén járványügyi teendők

Salmonellosis esetén járványügyi teendők

1. Kórokozó:
A Salmonella genus különféle szerotípusai, a S. Typhi, a S. Paratyphi-A-B-C kivételével.
2. Teendők a beteggel
2.1. Jelentés:
Bejelentésre kötelezett a valószínűsíthető vagy a megerősített eset.
2.1.1. Esetek osztályozása
Gyanús eset
–
Valószínűsíthető eset
Klinikai és epidemiológiai kritériumok megléte.
Megerősített eset
Klinikai és laboratóriumi kritériumok megléte.
2.1.2. Feltételek
Klinikai kritérium
Az alábbi tünetek közül legalább egy:
– hasmenés,
– láz,
– hasi fájdalom,
– hányás.
Epidemiológiai kritérium
Az alábbi epidemiológiai kapcsolatok legalább egyike:
– szennyezett élelmiszerrel/ivóvízzel való expozíció,
– emberről emberre való terjedés,
– állatról emberre való terjedés,
– közös expozíció,
– környezeti expozíció.
Laboratóriumi kritérium
A Salmonella izolálása – és S.Typhi és S.Paratyphi kizárása –

székletből, vizeletből, vérből, vagy a test egy meghatározott helyéről (pl. fertőzött seb) vagy más, normálisan steril helyről (pl. liquor, csont, synovialis folyadék, stb.) vett mintából.
2.2. Elkülönítés:
Otthonában, tartózkodási helyén, ha a betegség súlyossága megköveteli, fekvőbeteg gyógyintézetben elkülönítendő.
2.3. Mikrobiológiai vizsgálat:
2.3.1. Klinikai mikrobiológiai diagnosztikai vizsgálat:
Kötelező. Sporadikus esetben bármely klinikai mikrobiológiai laboratóriumban elvégezhető.
2.3.2. Járványügyi érdekből végzett mikrobiológiai diagnosztikai vizsgálat:
Kötelező. Járvány gyanúja esetén az addig még nem vizsgált betegek első diagnosztikus vizsgálatát a járványügyi feladatok ellátására kijelölt laboratóriumban kell végezni, ugyanitt történik a Salmonella szerotipizálása is.
2.3.3. Felszabadító vizsgálat:
A klinikai gyógyulást követően székletbakteriológiai ellenőrző (felszabadító) vizsgálatot kizárólag azon személyeknél kell elvégezni, akik 0-3 éves gyermekek közösségébe járnak, akik szociális, illetve egészségügyi intézmények ápoltjai, gondozottjai, akik anyatejet adnak vagy anyatejet kezelnek. Az ilyen személyek a közösség, intézmény látogatását, illetve tevékenységüket csak akkor folytathatják, ha a gyógyulás után két nap múlva elkezdett, két egymást követő napon levett egy-egy székletminta bakteriológiai vizsgálata negatív eredménnyel jár. A felszabadító vizsgálat során pozitívnak bizonyult személyeket a kórokozó-hordozás időtartamára járványügyi ellenőrzés alá kell helyezni, és a 0-3 éves gyermekek közösségének látogatását, illetve anyatej adását és kezelését csak akkor folytathatják, ha a székletbakteriológiai vizsgálatuk egy alkalommal negatív eredményt ad.
2.4. Fertőtlenítés:
Folyamatos és zárófertőtlenítés szükséges.
3. Teendők a beteg környezetében
3.1. A beteggel kontaktusba kerültek felkutatása:

Kötelező.
3.2. Járványügyi érdekből végzett mikrobiológiai szűrővizsgálat:
Az azonos ételt fogyasztók (10-nél több személy esetén 20%-uk, de legalább 10 fő) és a 3.3. pontban meghatározott személyek szűrővizsgálatát el kell végezni.
3.3. Járványügyi megfigyelés:
A beteg környezetében vizsgált és pozitívnak bizonyult személyeket a kórokozó-hordozás időtartamára járványügyi ellenőrzés alá kell helyezni, és a 0-3 éves gyermekek közösségének látogatását, illetve anyatej adását és kezelését csak akkor folytathatják, ha a székletbakteriológiai vizsgálatuk egy alkalommal negatív eredményt ad.
Gyermekközösségekben, intézményekben előforduló halmozott, járványos megbetegedések esetén (0-3 éves korig) 5 napos felvételi zárlatot kell elrendelni a szükség szerinti kiterjedésben, és el kell végezni valamennyi gyermek székletvizsgálatát. Ezen gyermekintézményekben a baktériumürítőket ki kell tiltani, illetve a bentlakásos intézményekben el kell különíteni, amíg székletvizsgálati eredményük negatív eredményt nem ad.
Kórházi osztályon észlelt megbetegedés esetén az újszülött, koraszülött és csecsemőosztályokon az érintett ápolási egységre, halmozott előfordulás esetén az egész osztályra 5 napos felvételi zárlatot kell elrendelni. Alapbetegségüktől függően a tünetmentes kórokozó-ürítőket haza lehet bocsátani, de a járványügyi ellenőrzést otthon folytatni kell. Ezért a beteg zárójelentésében fel kell tüntetni azt a dátumot, amikor az elbocsátott a salmonellosisban szenvedő beteggel utoljára érintkezett. Erről a járási hivatalt is értesíteni kell. Egyéb kórházi osztályon a fenti rendszabályokat csak ismételt megbetegedések (kórházi járvány) esetén kell alkalmazni.
3.4. Postexpozíciós profilaxis:
Nem szükséges.
3.5. Fertőzőforrás-kutatás:
Kötelező. A gyanúsított élelmiszer, illetve nyersanyagainak és az előállítás környezetének mikrobiológiai vizsgálatát el kell

végeztetni az élelmiszerlánc-felügyeleti hatósággal együttműködve.
3.6. A terjesztő közeg felderítése:
Kötelező. Ha közfogyasztásra szánt élelmiszer vagy víz a terjesztő közeg, az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági hatóságot értesíteni kell a szükséges intézkedések megtétele érdekében.
Forrás:18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről